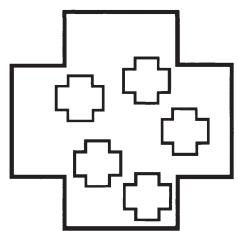

Menighetsblad for Sør-Aurdal

Nr. 3 - Oktober 2018 e. Kr. - 74. årgang

Foto: Arne G. Perlestenbakken.

Bilder fra vigslingen av Veståskapellet 11. august 1968.

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakken 15, 2930 Bagn
e-post: post.sor-aurdal@kirken.no
Opningstid: tysdag - fredag kl. 09.00-15.00
Nettside: kirken.no/sor-aurdal.
Følg oss på Facebook og Instagram: kirkene_i_Sor-Aurdal

Kyrkjeverje: Liv Barbro Strømme Veimodet,
tlf 61 34 85 80. mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,
tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusopplæringsmedarbeidar:

Helena Wright, tlf 951 78 041 (permisjon)

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 61 34 85 81/ 917 91 233
e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Mikael Dølven, tlf 913 34 971

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen,
tlf 613 46 038/480 90 970
e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Robert Dalen, tlf 948 06 582

Kyrkjetenar og klokkar: Tore Trædal,
tlf. 61 34 79 71/479 63 460

REINLI SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen,
tlf 613 46 038/480 90 970
e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar og belgdragar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 61 34 85 81 / 917 91 233
e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Inger Olea Digene
tlf 959 08 806

Kirketjener: Ronny Skogstad, tlf 994 47 502

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 61 34 85 81 / 917 91 233
e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslora
tlf 995 31 865

Kirketjener: Geir Ingar Bølviken, tlf 414 96 824

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN
Tore Samuelsen

Vitenskap eller tro ?

Det hender jeg blir spurta om mitt forhold til naturvitenskap og forskning. Det virker som en del tenker at folk i kirken tror på bibelen, mens de som spør former sitt livssyn etter vitenskapen. En grunnleggende verdi i kristendommen er sannhet. «Vær sannheten tro i kjærlighet», sier Paulus. I dag er sannhet en litt truet verdi. I løpet av de siste par årene hører vi mye om «fake news» og alternative fakta. Enkelte politiske ledere bryr seg ikke om fakta, de lager sine egne. Sannheten er en utrolig viktig verdi, men også «i kjærlighet».

Naturvitenskapen er kanskje den viktigste vitenskapsgrenen vi har. Hvordan finner vi ut hvordan verden rundt oss er; verdensrommet og planetene, hvordan naturen er å forstå, hvordan den er blitt til? Den viktigste måten å finne ut dette er naturvitenskap, som ikke minst handler om hvilken metode man bruker for å finne ut av disse spørsmålene. Man gransker naturen med apparater, med måleinstrumenter, man samler inn masse fakta, og disse skal dokumenteres godt. Når man har gjort det kommer man med en teori om hvordan et naturvitenskapelig fenomen er å forstå. Dagens vitenskapelige sannheter handler om en rekke slike teorier, og utgjør grunnlaget for hvordan vi forstår naturen rundt oss. Disse teoriene er av og til under debatt, i tidligere tider har man ofte tatt feil, man observerer nye ting, og kommer med nye teorier som er bedre i samklang med ny kunnskap. Viktig for en vitenskapsmann er at man er glad i fakta og kunnskap, og ikke er ute etter annet hva som er sett, observert, funnet ut. God vitenskap er etter mitt skjønn ikke i konflikt med ulike livssyn eller religioner, for den svarer rett og slett ikke på annet enn hva vi ser og observerer rundt oss. Om Gud finnes eller ikke er ikke naturvitenskapens oppgave å mene noe om. Derfor finnes det mange dyktige ateistiske vitenskapsmenn, men også mange dyktige religiøse vitenskapsmenn. En viktig side med denne vitenskapelige metoden er at man alltid er villig til å forlate gjeldende teorier, hvis man gjør nye funn som gjør de gamle teoriene ugyldige.

Så hvis jeg i framtida får spørsmål om hvilket syn jeg har på vitenskap, og spesielt naturvitenskap, så er svaret at det er noe jeg 100 % støtter. Hva vi gjør med denne kunnskapen, er en annen sak. For denne vitenskapen gir ikke svar på etiske spørsmål og dilemmaer. Og det er viktig. Derfor trenger vi etisk refleksjon, og både teologi og filosofi kan hjelpe oss der. Folk med samme tro kan komme til forskjellige konklusjoner. For etiske spørsmål er rett og slett ofte vanskelige.

Smått og stort

Må din vei gå deg i møte, og må vinden være din venn, og må solen varme ditt kinn, og må regnet vanne mildt din jord. Inntil vi sees igjen må Gud holde, holde deg i sin hånd.

Konfirmanter:

Årets konfirmanter hadde oppstart på undervisningen med Kickoff i Reinli kapell lørdag 8. september. Vi skulle gått litt av pilegrimsvegen i Sør-Aurdal sammen, men pga veldig dårlig vær – ble dette endret. Men oilegrimsinformasjon og følelse fikk de likevel. Det ble holdt pilegrimsråd i stavkirka etter at konfirmantene først hadde gått 3 ganger rundt kirken som pilegrimene gjør når de ankommer målet sitt. Det ble omvisning, bespisning og foreldremøte. Konfirmantene og deres forledre lærte også pilegrimssangen som står skrevet i kursiv over her.

Det er 31 stk som har meldt seg til konfirmasjon i Sør-Aurdal. Det vil, på neste samling bli tatt bilder av konfirmantene slik at de kan henges opp i våpenhuset ved alle kirker. Dette for at menigheten kan se hvem som er konfirmanter og be for dem gjennom året. Vi gløder oss til å bli kjent med denne giengen.

Bladpenger

Med høsten kommer også vår vanlige tiggerrunde, OG en takk til alle dere som i fjor ga oss pengestøtte eller gave til menighetsbladet vårt. Vi håper du igjen vil åpne lommeboken til dette formålet. Dette er viktig støtte for å kunne levere et så godt blad som mulig. Et blad som dekker alle sokna, som gir leseren gode bilder og tekster man kan kose seg med - lære litt av og tygge litt på. Så altså, i dette bladet ligger det en innbetalingsblankett som vi håper de fleste av dere vil benytte. I utgangspunktet har vi satt prisen til kr 200,- for de som bor i kommunen og kr 250,- til de som bor utenfor kommunen, men vi tar imot alle bidrag med takk!

Guidesesongen 2018:

Vi takker våre guider: Marianne, Anine, Rønnaug og Marie for godt gjennomført guidesesong! Totalt sett er det en økning i antall besøkende, selv om besøket i Hedalen har gått noe ned, mens Reinli har hatt relativ stor økning. Det er likevel større utgifter enn inntekter på denne tjenesten, vi takker kommunestyret som bevilget inntil kr 30.000,- i underskuddsgaranti – de kommer godt med.

Vi håper at våre innbyggere ser nytten og gleden over disse kulturskattene i vår nærhet og at dere tar med dere slekt og venner for å vise frem stavkirkene både i Sør-Aurdal og i resten av Valdres. Velkommen tilbake neste sesong!

Eg helsar deg, haust, av heile mi sjel,
eg helsar deg, herlege haust.
Du lovar meg inkje, men kjem likevel
med gåver så rikt og så raust,
ja, ofte kom du med ein soldag attpå,
som ikkje var venta eingong,
og lia var gullgul, og fjella var blå,
og livet var solskin og song.

God høst og god leseglede ønskes dere alle. Gi av hjertet til TV aksjonen 21. oktober..

Kirkevergen

Våre to flotte 6 åringer i Begnadalen mottar sin 6 års bok.
Foto: Gerd Elin Damslora

Soknerådsleder Inger Olea Digene har ordet

Da er stafetten kommet til Hedalen, og det er min tur til å skrive en hilsen til menighetsbladets lesere. Selv om det er jeg som fører pennan her, så er jeg en del av et råd som samarbeider godt. Vi er Gunn Karin Fossholm, Anne Britt Omsrud, Målfrid Joplassen Husby og Arne G. Perlestenbakken. På møtene har vi med oss Signe prest, som er en god støttespiller i arbeidet vårt. Og så har vi dame på kirkekontoret som hjelper oss med alle slags spørsmål.

En menighetsrådsperiode er 4 år. Til sammenligning er stavkirka vår 855 år.

Det er en stor kulturarv vi skal få lov å forvalte i denne lille perioden av livet i Hedalen. Vi ønsker å videreføre det gode arbeidet som er gjort tidligere, samtidig som vi ønsker å sette vårt preg på arbeidet. Og det er viktig at det blir greitt å ta over etter oss.

Vi har flere undergrupper. Alt fra SALTO for barna, HUK for ungdom til Diakonutvalget for de eldre. Det gjør at vi har et tilbud til hele folket i Hedalen. Jeg vil benytte anledningen til å fremheve det gode arbeidet som blir gjort av alle lederne og medhjelperne i disse gruppene.

Mange turister kommer til kirka og synes det er spesielt at et "museum" er i daglig bruk. Vi er stolte av kirka vår, og vi er opptatt av at den er åpen for alle og for alle typer arrangement. Derfor er det trivelig at det kommer utenbygds som holder sommerandakter, konserter og foredrag.

Om et år er det menighetsrådsvalg. Da oppfordrer jeg dere til å si ja ved en forespørsel om å sitte i menighetsrådet i neste runde. Det er lærerikt.

Jeg ser på mitt verv som et bindeledd mellom mine sambygdinger og administrasjonen/forvaltningen. Derfor er jeg glad når vi får forespørsler og innspill. Det håper jeg vil fortsette.

Ønsker alle leseren en fin høst.

Formiddagskonsert i stavkirken

TEKST: KIRSTEN GREAKER HEIMESTØL
BILDER: ARNE G. PERLESTENBAKKEN

4

Tirsdag 31. juli hadde vi besøk fra USA i stavkirken. Et kirkekoret fra Illinois var på tur, og siden to av medlemmene i koret hadde forfedre fra Hedalen, fikk vi besøk.

Mange hadde møtt fram, det var tydelig at dette var et populært innslag en sommerdag. Koret vi hørte, hadde vel 20 medlemmer, det het Bach Cantata Vespers Chorus, og av programmet kunne vi lese at dette koret øvde inn en kantate av Bach hver måned som de bruker i gudstjenesten i kirken de tilhører.

Programmet bestod av mye musikk av Bach selvfølgelig, men vi fikk også høre musikk av Grieg, Hovland og en yngre norsk komponist; Ola Gjeilo. På galleriet satt en dame som spilte engelsk horn, og vi fikk høre et nydelig stykke av Bach med orgel,

sopransolist og altså: engelsk horn. Det er trolig første gang et slikt instrument har blitt brukt i kirken her.

Koret hadde også en annen sopransolist, og vi fikk høre en mannskvartett med medlemmer i koret og dirigenten. Det var i det hele tatt en variert og profesjonelt utført konsert!

Leder i menighetsrådet, Inger Olea Digene, takket koret for konserten og overrakte et minne fra kirken; en kopi av madonfiguren. Koret tok ikke inngangspenger, men de ønsket en kollekt som skulle gå til Hedalen stavkirke.

Turneen blir avsluttet i Thomaskirche i Leipzig der Bach var organist og komponist på 1700-tallet. Vi ønsker koret god tur videre på deres turne i Norge og Tyskland.

Sommergudstjeneste på Haugevolla

TEKST: KIRSTEN GREAKER HEIMESTØL
BILDER: ARNE G. PERLESTENBAKKEN

Søndag 22. juli var det utegudstjeneste på Haugevolla. Det er første gang at menigheten har gudstjeneste der, det jeg vet.

Haugevolla er et seterområde fremst i Muggedalen. Stedet er meget godt vedlikeholdt og tatt vare på av eierne, Oddbjørg og Gunnar Hansen, og det ligger idyllisk og usjenert til på en bakketopp inne i skogen. Det var pyntet og ordnet praktisk til under noen store grantrær, slik at det var godt både å høre og se uten å bli sjenert av sol og varme.

Signe prest åpnet med å minne om det som skjedde 22. juli for sju år siden, og ofrene ble også tatt med i kirkebønnen. Teksten for dagen var om kvinnen som ble grepert i ekteskapsbrudd, og vi ble minnet om hvor lett det er å dømme andre uten å ransake oss selv først.

Kantor Anders hadde rigget seg til på en benk mellom to grantrær med medbrakt keyboard og strøm fra aggregat, så det var godt å synges med på salmene.

Etterpå var det kirkekaffe. Inger Olea Digene, leder i menighetsrådet, takket eierne for at vi fikk benytte stedet, og vi ble også invitert til å gå rundt på området og se inni de mange bygningene som er på stedet. Det var det mange som benyttet seg av.

Tusen takk til både eiere og menighetsrådet for tiltaket! Det var nok flere enn meg som fikk en fin sommeropplevelse den formiddagen.

Sommerandakter i Hedalen

Hedalen menighetsråd vil med dette takke Turid Barth Pettersen, Erling J. Pettersen og Anders Løberg for begge sommerandaktene.

Vi setter stor pris på at det er arrangementer i kirka.

Årets konfirmanter

Hedalen stavkirke 3. juni

Fra venstre Signe prest, Anne Marte Grøv, Simon Hartvigsen Nordby, Nicolai Andre Breen Asphalt, Iver Skinningsrud, Markus Kjensrud, Matias Kjensrud, Thea Bjone Fekjær.

Foto: Arne G. Perlestenbakken

Bagn kyrkje 3. juni

Bak fra venstre: Anne Olsen, Sofie Jukam Johnsen, Eirik Bråten Haugrud og Vetle Lysne Johansen. Foran fra venstre: Jostein Dokken, Tuva Gulbrandsen Dahlen, Sander Kløvstad og Magnus Heiebråten Dokken. Tore prest. Foto: Anne Dyve

Begnadalen kirke 10. juni

Fra venstre Signe prest, Kristian Strømmen, Maria Josefine Hassel Martinsen, Amalie Haraldsen Lund, Maja Hansebakken
Foto: Liv B. Veimodet

Reinli stavkyrkje 10. juni

Fra venstre Tore prest, Camilla Hagen Larheim, Eskil Fremgaard, Alexandra Bjørnstad, Tim Richard Thorsrud Dokken, Hans Erik Dokken, Magnus Bøen Hjelleset, Vebjørn Kulhuset Kval, Oda Fremgaard. Foto: Rune Larheim

Leirs kogen kyrkje 27. mai

Anders Gjerde Stensæter, Mia Nybråten og Tore prest.
Foto: Tom Nybråten

Begnadalen kirkes barnekor

Begnadalen kirkes barnekor starter opp igjen torsdag 11. oktober i Begnadalen kirke.

Barnekoret har eksistert i over 30 år og vi er stadig interessert i flere sangere opp til 12 år. Vi har lyst til å beholde dette unike tilbuddet i Sør-Aurdal! Dette er gøy og lærerikt for de små. Vi øver i Begnadalen kirke hver torsdag fra 11. oktober til 29. november fra 17.30 til 18.30. Vi har 4 til 5 fremføringer i året hvor ungene får vist frem det de har lært. Det er bare å komme på en av øvelsene for å se hvordan det foregår.

Ta kontakt med Anders Løberg, 901 02 180 eller Therese Viken Brenden, 970 80 842

Dere er hjertelig velkommen!

Veståskapellet 50 år

Av Svein Thorsrud

6

50-års-markeringa for Veståskapellet 12. august 2018.

Kjære kyrkjelyd! Gratulerer med 50-årsdagen – som egentlig var i går. Veståskapellet vart vigsla av biskop Alex Johnson den 11.august 1968. Til denne markeringa er eg beden om å ta kyrkjelyden med på ein kort historikk. Kjeldene mine er i hovudsak Menighetsbladet i perioden 1965-68. Erik Juvkam var med i kapellnemnda og var ein sentral aktør under heile prosessen med planlegging, organisering og praktisk gjennomføring. Eg har prata med han om innhaldet i manuset mitt – ei form for kvalitetssikring. Eg har valt å ta med ein del sitat frå Menighetsbladet for å få historikken mest mogleg autentisk.

Det var ei lita gruppe idealistar – med Reidar Nielsen og Ingvar Koppervik i spissen – som drog det heile i gang. Dei gjorde eit framifrå arbeid med organisering og mobilisering – og dei fekk folket med seg. Det var soknepresten i Sør-Aurdal på 60-talet – Reidar Nilsen – som opphavleig hadde ideen. Eg startar med å sitere Reidar Nielsen i Menighetsbladet frå desember 1965 der han m.a. skriv: "Nå har soknerådet i Bagn valgt en komite for å arbeide med kapellsaken. I denne komite` blei valgt Ingvar Koppervik, Ola E.Thorsrud, Olaug Leite, Sigrid Lynne Langedrag, Erik Juvkam, Gunvald Lineikro og soknepresten. Soknepresten blei bedt om å fungere som formann. Lærer Koppervik er kasserer. Soknerådet i Reinli er også orientert og støtter saken".

I neste nr. av bladet - i januar 1966 - gjev Ola E.Thorsrud uttrykk for mykje av den tvil og skepsis som mange hadde til dette prosjektet og tok til orde for å seta ut saka. Han skriv m.a.: "Kan det ikkje bli for store lyft, når vi tenkjer at på mindre enn to år er det vigsla to nye og fine kyrkjer her, ved sida av ei nokså omfattande restaurering av Bagn Kyrkje"?....." Vi som i første rekke er valde til å arbeide med denne saka, er nok merksame på at lyftet er tungt. Men, når vi kjem i lag og tek til å tala om kor underleg det har ordna seg så mang ein gong før, då veks motet".

Tidleg på nyåret i 1966 var arbeidet med å samle inn pengar alt i gang. På komitemøtet 7.1. vart det vedteke at alle heimar i Bagn ville få besøk av representantar for kapell-komiteen, og dei ville få høve til å gje ei gave. Det same for dei heimar i Reinli som har eigedom på Veståsen. Tømmer, arbeid og kjøring var og kjærkomme gåver.

Biskop Alex Johnson skriv i Menighetsbladet nr. 3/-66 fylgjande: "Det var med stor glede jeg hørte om den raske vekst i innsamlingen til Veståskapellet, og jeg går ut fra at Bispedømmerådet i sitt første møte vil bevilge sitt bidrag".

I mai skriv prost Ingvar Ødegaard: "Det er ikkje vanskeleg å spå at denne innsamlinga ville gå med sjumilssteg. Den som har hatt litt føling med intensiteten i kyrkjeleg og kulturelt arbeid i Sør-Aurdal gjennom 10-20 år synest berre det liknar soraurdølene dette å legge eit halvthundre tusen glade kroner på bordet på eit kvarta".

Litt om det årleg kyrkjestemnet på Veståsen. Dette var ein gammal tradisjon som skreiv seg attende til 1905. Det vart halde skiftevis på Høvreslia og Skrikkarvollen. I Menighetsbladet les vi: "den 7. august 1966 – startar stemnet på kapelltomta og skal for første gong la kyrkjeklokka ringe på den nye kyrkjesteden. Stemnet held fram på Høvreslia. Musikkorpset deltek". Det bør nemnast at klokka var ei gav frå Inga og Olav Øylund.

Vi hoppar til mars 1967. Då melder kapellnemnda at det er samla inn over 100.000,- kroner. Kapelltomt på sju dekar er sikra. Det er ei gave frå Aslaug og Svein Brattrud.

Nedanfor fylgjer referat frå eit felles soknerådmøte der Veståskapellet var ei hovudsak:

Juli 1967: "Veståskapellet – ei menighetssak for Sør-Aurdal"

"Etter at Reidar Nielsen hadde hatt Veståskapellet i sine tankar og bøner i vel fem år, vågde han, etter samråd med sokneråd og andre, å ta det første steget og setja planane ut i livet under mottoet: En må sette garna der fisken er. Soknepresten vår, og mange med han, ser det slik at dette er ei sak som ikkje berre vedkjem Bagn og Reinli og turistane i Veståsen, men heile Sør-Aurdal og vidare utover. Vi er glade og takksame for all den velvilje og støtte saka har fått frå alle sokn i Sør-Aurdal og frå ymse kantar av landet. Vi vonar at huset vil reisa seg i sumar til Herrens ære! – Ver snille og hjelpe oss med den siste tredjeparten av midlane, så er målet nått!"

Ingvar Koppervik - Ottar Sofiebråten - M. Langødegård - Harald Gart-hus

I juli -67 blir det rapportert at arbeidet har starta, og at det blir leia av ein byggkomite med Ola E.Thorsrud som formann". (For eige rekning vil eg si at det var eit smart trekk å velja ein skeptiker til formann – det skulle vise seg å vera eit godt val). "Byggmester er Edvard Bergli og Harald Hille er arkitekt. Formann i finanskomiteen er Ingvar Koppervik .(– den glade kasserer – vart han kalla). Kristoffer Juvkam er formann i basarkomiteen. Orgelet kjem til Bagn i sommar blir det meldt. Det er ei gave frå norsk-amerikanaren Tollef Brattrud". Også dette året var det kyrkjestevne med gudsteneste på kapelltomta og møte med matpause, sang og musikk hjå Ingvar på Høvreslia etterpå. Korpset deltok – som vanleg. (Her vil eg skyte inn ein liten digresjon: Tre av dei som var med i korpset her på det fyrste kyrkjestemnet på kapelltomta i 1966 – altså for 52 år sidan - er også med og spelar her i dag).

Ei episode har eg lyst til å nevne: Erik Thorsrud fekk jobben med å køre monaåsen – ein lang limtrebjelke – frå Splittein i Hønefoss. Då han kom til Brattrud-svingen i gamle Vestbygdvegen fekk han problem. Då Erik svinga var svingen for tverr og bratt og åsen for lang. Åsen stakk ut bak bilen og tok inn i stabbesteinane på utsida. Han hadde ikkje kran på bilen. For å koma vidare måtte han løye opp julinga og bruke spett for å få bjelken over stabbesteinane - ein for ein. Det var ein risikabel operasjon, men Erik var ikkje rålaus. Han hadde vore ut og køyrt før. Bjelken tok ingen skade. No har han gjort nytta i 50 år.

I oktober -67 var kapellet under tak. I april 1968 kjem ny melding frå kapellnemnda – og lyder slik: "Vi samler stoler. I år vil vi sløyfe sommerutlodningen. Isteden setter vi i gang en innsamling av stoler til kapellet. I kapellsalen blir det Jærstoler og i peisestuen Budalsstoler. Finnes det 150 personer som vil gi oss en stol til kr. 50,- da har vi stoler nok (sum kr:7.500,-)"

Våren/sommaren 1968 kom Menighetsbladet ut kvar månad. Her vart kvar einaste gavé og gjever nemnt – enten det var stolar eller pengegåver. Pr. juni var det gjeve 106 stolar. Kasseraren var flittig skribent. Under byggesesongen var det mange duggnader. Så seint som i juli 1968 skriv Koppervik m.a.: "Fredag 12. juli vart ein grepa duggnadsdag. Tre bønder frå Bagn, Erik Juvkam, Trond Leite og O.E.Thorsrud pluss Toralf Leite med kone og born kom opp for å jobbe. Sume lempa Stein opp på taket medan andre tjærebredd veggene. Dørene kom opp same dagen, likså Budalsstolane til peisestova. Det andre inventaret kjem på plass dei fyrste dagane no. Taktekkjaren - Ola Helland – er i gang med telkkjingga –Takk!. Den glade kasserer". Total byggesum var kr. 150.000,- og det vart ikkje behov for å ta opp lån.

Til slutt litt frå sjølv vigslisdagen den 11. august 1968. Over 600 møtte opp denne dagen – 400 måtte avfinne seg med ein plass på setervollen. Dei fekk likevel gudstenesta med seg over høgtalaranlegget i strålande sommarver. Høgtida starta med ein prosesjon bestående av kapellnemnda, sju prestar og biskop på veg inn med kyrkjesølvet. Prestane var Ingvar Ødegaard (prost), sokneprestane Reidar Nielsen, Eiel Holtan (ØS), Bjarne Norheim (VS), stiftskapellan Sigurd Bergene, kallskapellan Helge Mæhlum og den snart 90 år gamle prost Johan Hveem. Biskop Alex Johnson stod for vigslingsa. Han inndeia med at det frå før var fjellkyrkjer på Nordseter, Sjusjøen og på Aurdalsåsen. Den neste står for tur til å bli vigsla på Hjerkinn og om ikkje så lenge vil vel også St.Thomas-kyrkja bli reist att på Filefjell.

I preika si sa biskop Johnson m.a. at Veståskapellet er eit bevis på korleis kyrkja løysar den nye tida. Vi er på full fart inn i tida der familien har to heimar. Om ikkje lenge vil mange føle seg vel så mykje knytt til denne som t.eks. kyrkja si i Oslo. Han uttrykte stor anerkjenning til kapellnemnda for den rekordraske innsamlinga av midlar til kapellet. Han takka alle som hadde slutta opp – både einskildpersonar og kommunal. Han minte om at det var den siste gudstenesta sokneprest Nielsen deltok på i Sør-Aurdal. Han bar fram ein varmt takk til han frå alle i kyrkja og Hamar bispedømme. Han poengerte til slutt at Sør-Aurdal i løpet av 5 år hadde bygd 3 nye kyrkjer – ein storvegs innsats!

Kyrkjekaffe høyrer med på kyrkjestemne. Denne gongen gjekk det med 150 liter kaffe til alle som var samla på kyrkjebakken i det fine veret.

Lat meg avrunde denne historikken med eit utsagn frå superidealisten – den glade kasserer – Ingvar Koppervik i Menighetsbladet september 1968: "Den 11. august 1968 gjekk inn som den største dagen i Veståsen si historie. Derom er det ingen tvil".

Takk!

Vellykket jubileum på Veståskapellet!

At Veståskapellet fyller 50 i år, ble behørig feiret med et storstilt arrangement 12.august. Et fullt kapell, samt noen i innlånt partytelt ute, feiret først gudstjeneste, hvor biskop Solveig Fiske hadde prekenen. Prost Weisser, Signe E. Kvåle og Helge Hartberg deltok også. Etterpå var det festmåltid med rømmegrøt, spekemat og bløtkake. Svein Thorsrud hadde her et kåseri med historisk tilbakeblikk på kapellets tilblivelse. Det var mye musikk denne dagen; Bagn barnekor, langeleik ved Solfrid Olmhus og Anniken Thorsrud, sang av Øystein Frivold og Ole Kristian Nyhagen på bukkehorn. Flere kom med hilsener. En av disse var datter til Ingvar Koppervik, Astrid Jodalen. Koppervik var initiativtager til kapellbygningen. Et spesielt innslag var at det ble ordnet med en tidskapsel, et skrin, som først skal åpnes om 50 år. Her var det tegninger fra 3 kl. på Bagn skole, biskopens preken og andre ting. Skrinet oppbevares på kirkekontoret. Hovedkomiteen for jubileet hadde gjort en formidabel jobb, og de nærmere 200 frammette fikk en flott dag i Veståsen. Mer om jubileet, med mange bilder, finnes på hedalen.no under «august» i arkivet. Tore

7

Foto:Arne G. Perlestenbakken

Kirkerottene lagde liv i Begnadalen kirke

Rett i underkant av 100 små og store tok hjertelig imot Kirkerottene og Kattunge i Begnadalen kirke en fredagskveld i september. På forhånd hadde alle barn mellom 3-6 år i Sør-Aurdal blitt personlig invitert til dukketeater i kirken sammen med søsken, foreldre og besteforeldre.

Kirkerottene er en del av trosopplæringen, og det er laget fire filmer om rottene Vesle og Fredo. I tillegg drar IKO (kirkelig pedagogisk sentr) rundt i kirkene og framfører dukketeater med de to.

Kirkerotteteateret har nye bibelske tema hvert år, og denne gang var forestillingen bygget rundt historien om den barmhjertige samaritan, som viste omsorg for en ranet og forslått mann, da alle andre bare hastet forbi. Først ble historien fortalt av "Kari Prest" (Mari Cathrine Brostuen Hagen) og deretter overført til rottene Fredo og Vesle, som etter hvert viste omsorg for det som burde være fienden - en kattunge.

Ungene som satt på gulvet og fulgte nøye med ble begeistret for den lille, søte kattungen, men ikke like glad i kattungens mor, som kunne være litt hissig.

Noen ble kanskje litt redder for den fresende "katten", men de aller fleste lo og viste et voldsomt engasjement gjennom fortellingen. De lot seg underholde av skuespillerne og dukkene deres, og vi tror også at storparten av dem fikk med seg budskapet i det flotte teateret. Nemlig at vi skal være hyggelige mot alle, og gi en hjelpende hånd til de som trenger det, også de som er annerledes enn oss, eller som vi kanskje ikke liker så godt.

Det var to meget dyktige skuespillere som gav liv til dukkene; Mari Cathrine Brostuen Hagen og Jo-Terje Sagrusten Høyesveen. I tillegg var forfatter Kristian Sandmark med som lydmann og teknikker. Vi takker for besøket og ønsker velkommen tilbake.

TV-Aksjonen 21. oktober: Mindre alene sammen

TV-aksjonen NRK 2018 går til Kirkens Bymisjon. Gjennom årets TV-aksjon skal vi skape et varmere og mer inkluderende samfunn. Pengene som samles inn skal skape 700.000 møter mellom mennesker.

Norge er et samfunn der forskjellene øker. Forskjeller som ikke først og fremst handler om etnisitet eller religion, hvor du kommer fra eller hvem du er. Men om du er innenfor eller utenfor.

Det er mange måter å være utenfor på. Fra å mangle en seng å sove i, til å være utenfor arbeidsliv eller sosiale fellesskap. Dette rammer ikke bare enkeltpersoner, men gir ringvirkninger for hele befolkningen.

Med TV-aksjonen NRK 2018 kan Kirkens Bymisjon skape møter som kan redde liv. Ved å åpne dører og legge til rette for at flere møtes, skal vi vise hvorfor årets TV-aksjon er viktigere enn aldri før. Vi skal tilby mennesker som opplever å stå utenfor, et nytt fellesskap, en seng eller en samtale og slik bidra til at flere får muligheten til å oppnå egne mål og drømmer.

BLI MED PÅ VERDENS STØRSTE DUGNAD!

Bli bøssebærer, ta kontakt med ditt sokneråd. De blir takknemlige for alle som melder seg til å gå med bøsse.

Husk også å ha kontanter i hus denne dagen.

INVITASJON TIL DÅP

Gratulerer med barnet!

Vi gleder oss med dere og inviterer til dåp i Den norske kirke. Dåpen har lang tradisjon i landet vårt og dåpsdagen er for mange en viktig feiring av barnet. Dåp handler om tradisjon, tilhørighet og tro.

I mange år har kirken fått fødselsmeldinger fra Folkeregisteret når medlemmer i Den norske kirke har fått barn. På den måten har det vært lett for menigheten å kontakte de nybakte foreldrene og invitere til dåp og samtidig informere om kirkens tilbud til baby og småbarnsforeldre. Men det er det dessverre slutt på 1. oktober.

Vi ønsker å gjøre det så lettint som mulig for dere å bestille dåp i kirken, men vi må altså be om at dere tar kontakt med oss og forteller at dere er blitt foreldre!

Les mer om dåp på nettsiden vår: www.kirken.no/sor-aurdal
velg Dåp i menyen øverst.

Fotograf Caroline Roka

Restaureringen i Bagn kyrkje er godt i gang

Tar du en tur innom Bagn kyrkje på dagtid, trefører du på trivelige karer fra Stokk & Stein. Du vil også se kirken slik du aldri før har sett den – foreløpig uten gulv og dermed benker, koret er dekket til og korbjelken er tatt ned. Alt for å komme lettere til det dårlige tømmeret som skal skiftes ut. Det er funnet flere og større råteskader ettersom jobben skrider frem – men vi har fortsatt tro på at kirken skal bli ferdig til lysmesse 9. desember, i hvert fall innvendig.

Her følger to bilder som Tore Bergli har tatt.

Bildekveld Leirskogen

Velkommen til bildekveld i Leirskogen kyrkjestogo torsdag 25. oktober kl 19. Tore Samuelsen viser bilder fra Leirskogen gjennom fire årstider, og litt fra områder i nærheten. Det blir enkel servering ved soknerådet.

Velkommen!

Gamleskolen og Mikkelsgaard.

9

SPRÅKPLUKK: Kyrie eleison

I middelalderen var gudstjenestespråket i Europa ikke på morsmålet, det var på latin. Det var med reformasjonen på 1500-tallet at man begynte med liturgier på eget språk. Rart å tenke på hvor lite folk egentlig kunne forstå av det hele. Men innimellom hadde man også noen greske uttrykk, hentet fra nytestamentet. Et uttrykk som vi fortsatt har i vår gudstjeneste er «*Kyrie eleison*». Det er hentet fra en fortelling der Jesus går inn i Jeriko, møter en blind mann som gjentatte ganger roper: Herre, miskunn deg. Jesus kommer mannen i møte, og mannen blir seende. Sånn sett betyr det omtrent: Herre, hjelp meg, Herre, tilgi meg. Herre, ha omsorg for meg. Spørsmålet er om vi ikke like godt kunne oversatt dette til norsk. Gresk er jo ofte helt gresk for oss, og kan innby til misforståelser. En mor spurte en gang to av barna sine som hadde vært i kirken hva de hadde opplevd. Jo, svarte de, han presten prata om kyrne til Eliassen. I Norge sier vi ofte herr som tiltale til menn, det er altså det samme i Hellas i dag. Når man henvender seg til en mann sier de altså *Kyrie*, og så følger etternavnet.

Tore

Høst-quiz fra Tore

- 1) Hvilke farger er det på det russiske flagget?
- 2) Hva heter den nye turisthytta ved Strøen, Hedalen ?
- 3) Hvilket år vant Trine Hattestad OL-gull i spyd ?
- 4) Hvem spilte Kjell i Olsenbanden ?
- 5) Hva heter stavkirken i Øystre Slidre?
- 6) Hvilken dag feires Luciadagen ?
- 7) Hva heter pavestaten i Roma?
- 8) Hva er hovedstaden i Bulgaria?
- 9) Hvilket år døde Olav den hellige på Stiklestad?
- 10) Hva heter toppen hvor tv-masta ved Bagn er plassert ?

7) Vatikanstaten, 8) Sofa, 9) 1030, 10) Kjeldeknatten.

4) Carsten Byhring, 5) Heggje, 6) 13. desember,

Svar: 1) Rødt, hvitt og blått, 2) Fønhuskøia, 3) 2000,

Vi blar i arkivet v/Bjørg Ingrid

Frans av Assissi's bønn, 1958

Herre

Gjør meg til redskap for din fred!
La meg bringe kjærighet der hatet råder,
la meg bringe forlatelse, der urett er begått,
la meg skape enighet, der uenighet råder,
la meg bringe tro, der tvilen råder;
la meg bringe sannhet, der villfarelse råder;
la meg bringe lys der mørket ruger;
la meg bringe glede, der sorg og tyngsler råder.

10

O Mester

La meg ikke søke så meget å bli trøstet, som å trøste,
ikke så meget å bli forstått, som å forstå,
ikke så meget å bli elsket, som å elske!
Ti det er gjennom å gi, at man får,
det er ved å glemme seg selv, at man finner seg selv.
Det er ved å tilgi andre, at man selv får tilgivelse.
Det er ved å dø, at man oppstår til evig liv!

Veståskapellet, 1968

Den 11.august 1968 gjekk inn som den største dagen i Veståsen si historie. Derom er ingen tvil. – Det strålende veret og den store hendinga samla ein folkesverm, som vel ingen kunne telle rett. At biskopen vår, prosten og prestane i Valdres var med, gjorde vel også sitt til at dagen vart ei oppleving ein aldri vil gløyma. Alt harlaga seg så underleg vel med Veståskapellet frå først til sist, og vi trur og seier av heile vårt hjarta: "Av Herren er dette gjort, og det er underleg for våre aogo". – I kollekt kom det inn kr. 3 610,50 + 100 kr. dagen derpå. – Dette gjorde god mon på byggefondet vårt, konto 12 120, som då var kome ned på godt og vel 5 000 kr! – Sidan siste melding i M. bladet for juli, er ellers innkomme på denne konto: St. Hansfesten i Prestegårdsparken kr. 230, kollekt i Veståskapellet 21/7 kr. 892, frå (-), kollekt i Veståskapellet 29/7 kr. 413,60, kollekt ved vigslina av Veståskapellet 11/8 kr. 3 710,50, (-) Samla inntekt på denne konto til i dag, den 30/8-68 er kr. 132 430,10. hertil kjem resultatet av "Stolaksjonen" -68" kr. 9 275,00.

Desse har stabla stolar sidan siste kvittering i M. bladet, (-)

Vi takkar hjarteleg for alle stolane, 152 stk. Dei er betalte, beisa, lakkerte og tekne i bruk. Enno manglar litt før alle borda er betalte. Enkelte har tenkt og nevnt at dei burde gjeva til ein eller 2 stolar. Om desse kom med, fekk vi også betalt alle borda! Tenk om "Stol- og bordaksjonen" nådde talet 10 000 kr. – Takk!

Så har vi enno uteståande vel 2 000 kr. i form av lovde materialar og dagsverk.

Innsamlinga har gått utan sidestykke! – Lat oss sleppa å senda ut krav på dei uteståande fordringane, er de snille! – Sumaren 1968 er det også utført mykje arbeid på dugnad. Det får bli nemt seinare.

For den glade kapellnevnda.

I.K.

Ny menighetssekretær, 2008

I. september begynte Toril Grønhaug i stillingen som menighetssekretær ved kirkekontoret. Stillingen har stått ledig siden Guri Amundslass gikk over i full organiststilling i januar. Savnet av sekretær har vært en bremse på arbeidet, og nå er det stor glede på kirkekontoret over at Toril er på plass. Sekretæren skal være medarbeider for kirkevergen og prestene. Stillingen er utvidet til 60 %, og Toril vil være å treffe tirsdag, torsdag og fredag. En halv dag i uken er hun på kontoret i Hedalen.

Toril har yrkesfaring fra Posten og har arbeidet som sekretær ved Fekjær Psykiatriske Senter. Og hvordan er så førsteinntrykket som menighetssekretær? Toril sier: Her er det mye nytt å lære, jeg ante ikke at det foregikk så mye på et kirkekontor. Men jeg trives allerede, så dette blir nok bra.

Velkommen, Toril, og lykke til!

50 års konfirmanter i Hedalen

Foto: Arne G. Perlestenbakken.

Foran fra venstre: Ola Einar Grøv, Jan Ove Skålebråten, Anne Karin Eid, Svanhild Melgård Strømmen, Grete Karin (Stugård) Akervold, Guri Kristin Flaten, Oddhild Eli Skålebråten.

Bak fra venstre: Kjell Harald Bjørgan, Svein Gunnar Perlestenbakken, Asbjørn Skogstad, John Andreas Pandur, Odd Arne Fossholm, Gunnar Solli, Gudrun Klemetsrud, Aud Laila (Nymoen) Skollerud.

GDPR = General Data Protection Regulation i kirken

GDPR er en ny forordning som trådte i kraft 25. mai 2018. Forordningen tar over for den nåværende Personopplysningsloven. GDPR vil gjelde for alle virksomheter i alle land i EU og EØS.

Formålet med EUs forordning om generelt personvern nr 2016/679 er det samme som formålet i den foregående personopplysningslovgivningen, i personopplysningsloven av 2000 og EUs direktiv fra 1995: «å gi fysiske personer beskyttelse og vern i forbindelse med behandling av personopplysninger»

Bakgrunnen for et nytt regelverk, er bl.a. at personopplysningsregelverket måtte oppdateres for å ivareta den enkeltes personvern i møte med den nye teknologiske virkeligheten.

Personopplysninger er definert i forordningens artikkel 4.I som: «En hver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person.» Begrepet personopplysninger omfatter altså alt som omhandler en person, herunder navn, fødselsdato, adresse og personnummer.

Personvern handler altså om retten til å ha et privatliv og retten til å bestemme over egne personopplysninger. For oss i kirken handler det om at medlemmer skal kunne ha tillit til oss og hvordan vi behandler deres persondata.

Med den nye forordningen blir det flere rettigheter for deg som medlem og flere plikter for oss i kirken. Kort oppsummert innebærer dette at alle som jobber, er tillitsvalgte eller frivillige i kirken og som håndterer personopplysninger, må forholde seg til flere regler for håndtering av personopplysninger.

I første rekke for oss som kirke, betyr dette at vi må ha samtykke fra deg som medlem før vi kan bruke en personopplysing til noe. Det kan være samtykke om å motta informasjon om arrangementer, eller å motta nyheter på epost, eller motta påminning på SMS, fotografering mm.

Dette betyr at vi ikke uten videre lenger kan skrive i menighetsbladet at barnet ditt er døpt eller konfirmert – eller at du har giftet deg. Vi må ha samtykke fra deg i forkant.

Vi jobber med å lage gode skjemaer på dette, i forhold til bl.a dåp og konfirmasjon der samtykke til bruk av personlige opplysninger innarbeides. Et gitt samtykke gjelder til det blir trukket tilbake, så om du skulle ombestemme deg etter å ha gitt ditt samtykke, er det fullt mulig å trekke det tilbake.

Merkedager i livet

BAGN

Vigde:

02.06.18 Tina Thorsrud og Ola Haug

Gravferdshandlingar:

29.06.18 Knut Magne Tveit

LEIRSKOGEN

Døpte:

24.06.18 Eline Bragerhaug Skjærstein

Vigde:

28.07.18 Siri Beate Milevasslien og Audun Lunde

Gravferdshandlingar:

01.06.18 Martin Komperud – urnenedsettelse

19.06.18 Anna Eline Mikkelsgaard

REINLI

Døpt:

24.06.18 Mia Rustøe Kolsrud

24.06.18 Mathias Larsen Hermundsplass

30.06.18 Vanessa Michelle Tinkler

15.07.18 Ingebjørg Viken

02.09.18 Emmeline Brustad-Huset

02.09.18 Vete Hagen Nybakke

Vigde:

30.06.18 Annifrid Fjelltun og Lars Erik Tinkler

21.07.18 Inga Juvkam og Marte Juvkam Solgård

11.08.18 Marianne Håvelsrød Hagen og Stein

Erik Røang

Gravferdshandlingar:

01.06.18 Kjellaug Thea Torsteinsbrend –

urnenedsettelse

12.06.18 Ragnhild Tonette Kind

21.08.18 Bjørg Oliva Sand

25.09.18 Hjørdis Haugen

BEGNADALEN

Gravferdshandlinger:

19.06.18 Oddgeir Strømmen – urnenedsettelse

28.08.18 Ole-Georg Waagaard

14.09.18 Lars Tollesrud Sætrang

HEDALEN

Døpte:

05.08.18 Karl Villum Kamp Bråten

26.08.18 Taran Li

23.09.18 Alida Bråtet Nysveen

Viet:

09.06.18 Jane Buer og Tom Erik Haug

04.08.18 Vilde Karoline Strandbråten Ildjarnstad
og Gudbrand Grytnes Jordet

01.09.18 Elizabeth Jan Dixon og Laurence David

Riches

Gravferdshandlinger:

15.06.18 Gunvor Brenden

31.07.18 Arvid Nordby

Ruth Anny Aaslie og Bjarne
Haugli ble viet i Hedalen
stavkirke 19. mai 2018.

11

Inga Juvkam og
Marte Juvkam Solgård
ble viet i Reinli stavkyrkje
21. juli 2018.

Vilde Karoline
Strandbråten Ildjarnstad
og Gudbrand Grytnes Jordet
ble viet i Hedalen stavkirke
4. august 2018.

Jane Buer og Tom Erik Haug ble viet i Hedalen stavkirke 9. juni 2018.

Vi oppfordrer leserne til å bidra
med stoff eller tips om aktuelle
saker. Frist for innlevering
er 9. november.

Velkommen til kyrkje

14. oktober,

21. søndag i treenighetstiden

Luk 16, 19-31 Den rike mann og Lazarus
Reinli kapell **kl. 11.00:**
Gudsteneste. Signe Kvåle.
Takkoffer til Menighetsbladet.

21. oktober,

22. søndag i treenighetstiden

Ordsp 6,20-23a Forkast ikke det du har lært
Begnadalen kirke **kl. 11.00:**
Gudsteneste. Signe Kvåle.
Utdeling av bok til 4 åringene.
Takkoffer til Normisjonsprosjektet i Nepal.

Hedalen stavkirke **kl. 18.00:**

Kveldsmesse. Signe Kvåle.
Takkoffer til TV- innsamlingen, Kirkens
Bymisjon.

28. oktober, Bots- og bønnedag

Luk 18, 9-14 Fariseeren og tolleren
Leirskogen kyrkje **kl. 11.00:**
Allehelgensmesse. Tore Samuelsen.
Takkoffer til Kirkens bymisjon.

4. november, Allehelgendsdag

Matt 5, 13-16 Jordens salt og verdens lys
Hedalen stavkirke **kl. 11.00:**
Allehelgensmesse. Signe Kvåle.

Begnade kirke **kl. 13.00:**

Allehelgensmesse. Signe Kvåle.

Reinli kapell **kl. 18.00:**

Allehelgensmesse for Reinli og Bagn sokn.
Tore Samuelsen.
Takkoffer til Frelesarmeene.

11. november,

25. søndag i treenighetstiden

Matt 14, 22-34 Jesus og Peter går på vannet
Hedalen stavkirke **kl. 11.00:**
Gudsteneste. Signe Kvåle.
Takkoffer til Stefanus-stiftelsen.

Leirskogen kyrkje **kl. 18.00:**

Kveldsmesse. Signe Kvåle.
Takkoffer til Mariastiftelsen.

18. november,

26. søndag i treenighetstiden

Joh 9, 1-7.35b-38 Mannen som var født blind
Reinli kapell **kl. 11.00:**
Gudsteneste. Tore Samuelsen.
Takkoffer til Bagn speidergruppe.

25. november,

Domssøndag/Krisi kongedag

Matt 25, 1-13 Brudepikeene
Reinli kapell **kl. 11.00:**
Gudsteneste. Signe Kvåle.
Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal.

2. desember,

1. søndag i adventstiden

Matt 21, 10-17 Jesus drar inn i Jerusalem
Begnadalen kirke **kl. 16.00:**
Lysmesse. Tore Samuelsen.
Speiderne og barnekoret deltar.
Takkoffer til Speideren.

Reinli kapell **kl. 18.00:**

Lysmesse. Tore Samuelsen.
Lystenning etter gudstenesten.
Takkoffer til Bagn Røde Kors.

9. desember,

2. søndag i adventstiden

Joh 16, 21-24 Angst og glede
Bagn kyrkje **kl. 11.00:**
Lysmesse. Signe Kvåle.
Takkoffer til Restaureringsarbeide ved
Bagn kyrkje.

Hedalen stavkirke **kl. 18.00:**

Lysmesse. Signe Kvåle.
Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal.

16. desember,

3. søndag i adventstiden

Joh 5, 31-36 Gjerningene vitner om meg
Leirskogen kyrkje **kl. 16.00:**
Lysmesse. Vikarprest.
Takkoffer til Fredagsklubben.
Gløgg og peparkaker i Kyrkjestugu etter
messa.

Det tas forbehold om at

gudstjenestelisten kan endres.
Følg med i avis Valdres og
nettsidene i kommunen.

Hedalen menighetsråd takker for
pengegaven som ble gitt til Hedalen
stavkirke ved **Gunvor Brendens**
begravelse.

Reinli sokneråd takker for den
testamentarisk pengegaven som
ble gitt til Reinli stavkirke ved
Hans Slettes bortgang.

MENIGHETSBLEND FOR SØR-AURDAL

Utgjevar:
Sør-Aurdal kyrkjelege fellesråd

Redaksjon:
Signe Elisabeth Kvåle
Liv Barbro Veimodet
Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno
Leirskogen: Mikael Sørbøen
Reinli: Rune Larheim
Begnadalen: Rune Stenslette
Hedalen: Eldor Bråthen

Menighetsbladets kontonummer:
2320 17 79723

Trykk: Land Trykkeri AS

Alteret på
Veståskapellet